

niales secretò delinquentes in materia clau- tiguum, urbanitatis, seu curiositatis causa. An incurrit excommunicationem contra egredientes, & ingrediētes.

3514 Idem ob eamdem rationem dico de excommunicatione Romano Pontifici reservata, lata à Greg. XIII. & Pio V. specialiter & expressè contra mulieres ingrediētes Monasteria virorum, aut Monialium, juxta superiùs dicta. Hæ quidem licet in Jure Canonico suprà relato censeantur impeditæ, hoc eas juvat in casu legis reservantis latæ contra omnes, inter quos mulieres solum tanquam species in genere continentur; minimè in casu legis specialiter & expressè contra mulieres latæ, adeoque tenentur adire Romanam per litteras, aut nuntium.

3515 Cui non obstat dictum, quod personāliter impeditus adire Pontificem pro absolutione, non teneatur adire per litteras, aut nuntium; quia hoc est verum regulariter, minimè in casibus extraordinariis, in quibus vel Pontifex expressè se declarat, vel evidenter ex ejus lege colligitur, quod velit, ut hujusmodi impediti recurrent ad ipsum pro absolutione: hujusmodi sunt casus, in quibus expressè & specialiter Pontifex fulminat excommunicationem sibi reservatam contra mulieres, & Moniales. Tunc igitur Mulieres, & Moniales adire debent Pontificem pro absolutione, modo quo possunt, non quidem personaliter, sed per litteras, aut nuntium.

Verum tamen est, posse eas Regulares pro Monialibus approbatos absolvere, etiam in casibus publicis, in foro tamen conscientia, juxta dicta in n. 3492.

3516 Corroborantur dicta, quia Jus Canonum, cap. 6. *Mulieres*, & cap. 33. de *Monialib.* in lib. 5. tit. 39. de *Sentent. excommunicar.* loquitur expressè de censura ob percussionem Clerici, aut Monialium: in hoc, inquam, ca- fu; concedit, quod possint ab Episcopo ab- solvi, & solum Doctores ex paritate ratio- nis, quatenus pro omni casu sunt impeditæ, illud extendunt ad reliquos casus. Ample- etor autem hujusmodi extensionem, sed non plus aquo, & ultra claram mentem Summi Pontificis, ut extensio dicti juris fiat ad omnes casus, & cum exclusione omnis mo- di recursus pro absolutione ad Papam, etiam in iis casibus, in quibus evidenter colligi- tur Papam velle, ut recurratur ad ipsum, ut in recensitis casibus constat: v. n. 3524. & 3525.

Q U A R E S.

3517 Monialis quadam egressa est è proprio Monasterio, & ingressa in aliud Monasterium con-

tiguum, urbanitatis, seu curiositatis causa. An incurrit excommunicationem contra egredientes, & ingrediētes.

Pelliz. de *Monialib.* cap. 5. num. 57. & Bor- donus ibi affirmant, quia Monialis non tenetur ad clausuram in communi, sed ad clausuram proprii Monasterii; unde licet in casu transeat de clausura, ad clausuram, clau- suram ad quam perpetuo servandam est ob- ligata frangit.

3518 Solum dissentient in hoc, quod Pelliz. velit esse duo peccata, & duas excommuni- cationes incurri, quatenus sunt duo actus, egressus videlicet, & ingressus.

3519 Bord. verò vult esse unum, & unam excommunicationem incurri ob egressum, qua- tenus Bulla Pii V. dum excommunicat Moniales illicite egrediētes, terminum à quo respi- cit, non ad quem; non respicit, inquam, lo- cum, ad quem ingreditur; cum enim casus accidere soleat, ut Moniales egrediēt ad va- gandum, lex non comprehendit hunc casum extraordinarium ingressus ad aliud Monasterium contiguum. Et lex ad ea, que raro acci- dunt, non aptatur, l. Nam ad ea, ff. de legib.

3520 Si autem cupis scire, quid hac in re- fentiam; duos actus in præsenti casu con- siderandos puto, egressus videlicet de proprio Monasterio, & ingressus in aliud, quod pa- rum refert, si sit ejusdem, vel alterius Ordini, cum id materialiter se habeat.

QUANTUM AD INGRESSUM

3521 Dicō eam incurrit excommunica- tionem non reservatam Tridentini. Insuper excommunicationem Greg. XIII. & Pii V. reservatam Romano Pontifici. Ab- hac autem posse ab Episcopo absolvī, etiam si sit publica.

Ratio primæ partis est, quia Trid. cit. n. 3483. comprehendit omnes cuiusvis generis conditionis, & sexus, adeoque Moniales. Potest tamen hæc censura à quovis Confessario pro Monialibus approbato absolvī, quia non est reservata, ut in n. 3486.

3522 Ratio secundæ partis est, quia Mo- niales ingrediētes in aliud Monasterium Mo- nialium, comprehenduntur in Bulla Gregor. XIII. *Ubi gratia*, relata n. 3487. non quidem explicite, sed implicitè.

Non, inquam, explicitè, quia Bulla expli- citè loquitur, & censuram fulminat contra mulieres sacerdotes cuiusvis conditionis, quæ prætextu licentiarum prætendebant ingredi- Monasteria Monialium, & harum licentias revocat.

Con-

Confirmatur; quia hæ licentia non conce- debantur Monialibus, sed sacerdotibus; nec Moniales id prætendebant, sed sacerdotibus, unde de mulieribus sacerdotibus reverè Bulla loquitur; quod maximè convincitur ex Bullis Pauli V. *Facultatum* n. 3499. *Monialium statu*, & Urb. VIII. *Sacrosanctum* n. 3500. quæ con- firmat Bullam Gregor. & pariter expressè lo- quuntur de mulieribus sacerdotibus, ut con- stat Bullas legenti.

3523 Comprehenduntur autem in Bulla Gre- gor. implicitè, quia contra Moniales militat idem finis, & eadem ratio legis contra mu- lieres sacerdotibus latæ; imò potiori jure. Nec talis extensio legis ad Moniales videatur dura Bordonio apud Pelliz. cit. n. 3519. Quia Bulla Pii V. *Regularium personarum*, de n. 3490. & alia ejusd. *Decet Romanum Pontificem*, de n. 3491. expressè comprehendit mulieres ingrediētes Monasteria virorum, & in odiosis nomine mu- lieris non veniunt Moniales, sed sacerdotibus, sicut nomine virorum non veniunt Clerici, nec nomine Clerici, Regulares, nisi per aliquam particulam exprimantur; & hoc non obstante, docet Bord. cum communi, in Bullis relatis Pii contra mulieres ingrediētes Monasteria virorum, comprehendit implicitè Monialem ob identitatem finis, cum verè sit mulier, & ex- posita periculis non minus, quam qualibet mulier sacerdotalis, qui est finis legis.

Ita pariter dicere debet, quod Moniales è suo Monasterio in aliud Monasterium Mo- nialium ingrediētes urbanitatis aut curiositatis causa, comprehenduntur implicitè in Bulla Greg. XIII. *Ubi gratia*, contra mulieres latæ, quia sunt verè mulieres, & potiori jure per hujusmodi eatum ingressum scandala sequuntur, & Sanctimonialium quies, tam unde egre- diuntur, quam quod ingrediuntur, perturbatur; qui est finis legis; ut constat ex verbis ipsius Donatus tom. 3. tratt. 3. quest. 1. n. 5. Mendo verbo *Monasterium* n. 3. adeoque violatio for- malis, seu perfecta clausuræ per egressum vi- detur egressus è loco, qui *janua clausa* contin- tur, ad locum, ad quem sacerdotibus patet accessus. Cujusmodi non est egressus Monialis ad Monasterium immediate contiguum, sed est de clausura ad clausuram.

3524 Ratio tertiae partis est; quia lex Gre- gor. XIII. non est lata specialiter contra Mo- niales ingrediētes, sed generaliter contra mu- lieres, ut in n. 3487. inter quas compre- henduntur Moniales tamquam species in genere, & implicitè, adeoque eas juvat Jus Canonum cap. de *Monialib.* quo reputantur perpe- tuò impeditæ: inde sunt ab Episcopo ab- solvibiles, etiam si casus sit publicus.

3525 Non sic Abbatissæ admittentes, aut permittentes, & ceteræ Moniales admittentes hujusmodi ingressum; hæ namque, si casus est occultus, absolvī possunt ab Episcopo, mi- nimè si est publicus, quia relata Bulla Greg. est specialiter & expressè lata contra ipsas, unde recurrent dicta n. 3513. Ubi (ut vides)

uno modo discutimus de Monialibus ingre- dientibus, & alio de Monialibus admittenti- bus aut permittentibus hujusmodi ingressum; quoniam Bulla diverso modo de illis discutit, ut constabit legenti in n. 3487.

3526 Posse autem præfatas admittentes aut permittentes absolvī in foro conscientia à Re- gularibus pro Monialibus approbatis, sequi- tur ex dictis n. 3515.

QUANTUM AD EGRESSUM

3527 R Esp. cum distinctione; vel enim Monialis ista est ita egressa de suo Monasterio ad Monasterium contiguum, ut transierit per aliquam viam medium, licet brevem, sacerdotibus communem; vel ita ut non transierit per talem viam, quatenus duo illa Monasteria sunt immediate contigua, nulla interposita via.

3528 Si primum, procul dubio est incursa in excommunicationem Pii V. *Decr.*, & ho- nestati, relatam in n. 3508. ut constabit ex dicendis n. 3530. Eò maximè, quia ibi pro- hibetur egressus, etiam si *huc ad visitandum* aliud Monasterium subjectum, ubi supponit- tur transitus per vias intermedias sacerdotibus communes, ut constat ex fine, & narrativa Bullæ. Ac proinde de ea discurre, ut à nu- 3510. ad 3515. v. n. 3536.

3529 Si secundum (stando in jure com- muni, & ad expressa in recensitis Bullis) videtur,

Quod habeatur fractio clausuræ materialis, minimè formalis, seu perfecta, & prout jura requirunt ad incurram censuram: clautura enim videtur locus ille, qui *janua clausa* con- tinetur: ad quem sacerdotibus non patet accessus. Donatus tom. 3. tratt. 3. quest. 1. n. 5. Mendo verbo *Monasterium* n. 3. adeoque violatio for- malis, seu perfecta clausuræ per egressum vi- detur egressus è loco, qui *janua clausa* contin- tur, ad locum, ad quem sacerdotibus patet accessus. Cujusmodi non est egressus Monialis ad Monasterium immediate contiguum, sed est de clausura ad clausuram.

3530 Præfata duæ definitiones videntur desumptæ ex Bulla Gregor. XIII. *Deo sacris edita* 30. Dec. 1572. & est const. 8. ubi in §. 6. habetur.

(Declaramus præterea, nullis Monialibus, etiam Tertiariis; licere habere ostium, per quod ex Monasterio introiti possit in ipsarum Monialium Ecclesiam extiorem, in quam sacerdotibus ad Missas & Divina Officia par- tere solet accessus, sed omnino muro ob- struendum; neque itidem licere Monialibus etiam

etiam Tertiarii egredi à janua Monasterii, intra propriam clausuram, est generalior dispositio, taliter ut comprehendat discursum, & vagationem in Monasterium immediate contiguum.

3534 Firmatur resolutio facto novissimo, & dispositione Sac. Congr. Episc. & Regul. Factum contigit Panormi; ubi Moniales unius Monasterii, occasione fracti parietis, qui eorum Monasterium ab alio dividebat, è proprio egrediebantur in aliud Monialium immediate contiguum, & è converso. Pro quo facto Sacr. Congr. per duo Decreta de die 3. Octob. 1698. & 18. Septembris 1699. & per tres Epistolas de die 21. Augsti 1699. & 4. Septembr. 1699. & 18. ejusdem mensis, & anni, Illustris. ac Reverendissimo Archiepiscopo Panormitano directas, quæ in Archivio M. C. Archiepiscopalis conservantur, facultatem eidem Archiepiscopo commisit, recensitas Moniales (suntari poenitentia injuncta) absolvendi à censuris violatae clausura Sedi Apostolica reservatis. Qui sunt proprii termini decretorum, & epistolarum, quæ originalia præ manibus habui, & propriis oculis perlegi.

3535 Ex quibus duo concluduntur. 1. Recensitas Moniales incurrisse excommunicationem Papæ reservatam. 2. Ab ea, si est publica, non posse Episcopum absolvere.

3536 Et colligitur 1. Potiori jure excommunicationem reservatam incurtere, si fracto pariete intermedio, è proprio Monasterio egrediantur in domum exterorum immediate contiguam, etiam si id faciant animo eam domum cum Monasterio incorporandi; si id absque legitima Superiorum licentia agant: v. n. 3528.

3537 2. Clasuram adæquatè definiri, quod sit locus ille, qui janua clausa continetur, ad quem exteris non patet accessus. Sic namque comprehenduntur Moniales alterius Monasterii, etiam immediate contigui, quæ quidem respectu alterius sunt exteræ.

3538 3. Moniale, quæ egressa est è proprio Monasterio in aliud immediate contiguum, duas incurrisse excommunications reservatas; quia duo sunt actus, egressus videbit, & ingressus, ut in n. 3518. Quantum ad absolutionem excommunicationis ob ingressum, discurre, ut à n. 3524. ad 3526. Quantum autem ad absolutionem excommunicationis quoad egressum, discurre, ut à n. 3511. ad 3516.

3539 An recensita Monialis possit absolvī à censura per egressum virtute Bullæ Cruciate?

Q U A E R E S II.

Dicta militant in re nostra; nam agitur de puniendo delicto egressus Monialium, quæ punitio maximoperè expedit publico bono Reipublicæ: Et ratio legis prohibentis, & punientis, nempè discursus, & vagatio ex-

R Espond. non posse. Quia præ privilegium Cruciatæ, quantum ad articulum eligendi Confessarium, & absolvendi à casibus reservatis, non suffragari Regularibus, & Monialibus, declaraverunt plures Summi Pontifices; Pius V. Const. 132. Exponi nobis 22. Iuli 1571. Clemens VIII. Constit. 64. Romani Pontificis 23. Novemb. 1559. & Urb. VIII. Constit. 105. in specula 16. Junii 1630. ut infra de Bulla, ita ut adhuc id affirmare potius temeritatem sapiat, quam probabilitatem, unde non video, quo pacto post propositionem primam ab Innoc. XI. damnatam, possit quis hanc opinionem sequi.

3543 Insuper Urb. VIII. cit. idem confirmat, dicens, quod talis electio, & absolute virtute Bullæ cedit in maximum status, & Regularis observantia prejudicium. Item in detrimentum eorum Regularis discipline. Ubi, ut videt, Clem. & Urb. loquuntur intransitivè, minime transitivè, nimis, quod talis electio facta à fratribus, cedit in detrimentum observantiae, & disciplinæ Regularis Religionis fratrum; facta vero à Monialibus, in detrimentum observantiae, & Religionis Monialium; Moniales enim, v. gr. Clarissæ, sunt verè Religiosa, & verè in se Religionem, & Ordinem constituant; solum dicuntur ejusdem, aut diversi Ordinis, relate ad Religionem virorum.

3544 Confirmatur 1. Quia Clem. & Urb. eodem modo id declarant, & prohibent quoad Fratres, & quoad Moniales; igitur si loquendo quoad Fratres, sumunt finem illum damnum observantiae, & disciplinæ Regularis intransitivè, ita loquendo quoad Moniales. 2. Quia non minoris, sed majoris considerationis est disciplina, & Observantia Regularis ipsorum Monasteriorum Monialium, quam Religiosorum virorum, unde pro ea servanda Pontifices intransitivè loquuntur, ac proinde absolute, sive Moniales sint subjectæ Regularibus, sive Ordinario.

3545 Corroboratur ex n. 3540. ex Urb. VIII. qui quoad exclusionem Cruciatæ vult Moniales etiam Sedi Apostolice quoad sibi reservata subjiciuntur. M. 1559.

Non cessat igitur pro Monialibus Ordinario subjectis primus finis.

3546 Secundus finis, quod sunt subjectæ dispositioni suorum Prelatorum, etiam verificatur de Monialibus immediate subjectis Ordinariis: quia Ordinarii, & Episcopi sunt verè, inò magis principaliter Prelati. Et ubi lex non distinguit, neque nos distinguere debemus, l. de pretio, 10. ff. de publ. in l. rem. ab. Maximè cum idem his Observantiae, & disciplinæ Regularis servandæ militet pro cunctis Monialibus, sive Prelatis Regularibus, sive Ordinariis immediate subjectis.

3547 Confirmatur: quia aliud est dicere, quod Moniales quorumcumque Ordinum subjectæ sint dispositioni suorum Prelatorum; & aliud Prelatorum sui Ordinis. Primum dicunt Clem. & Urb. minime secundum, quod Pelliz. Resp.

CATALOGUS CENSURARUM, ET
CASUUM RESERVATORUM.

SUSPENSIONES

3548. 1. **C**ontra suscipientes Ordines sacros sub titulo ficto patrimonii, vel beneficii, vel extra tempora ab Ecclesia praescripta, vel ante legitimam atatem, vel absque litteris dimissoriis. Trid. sess. 21. de ref. c. 2. sess. 23.

2. Suscipientes duos sacros Ordines eodem die, aut duobus diebus continuis, & immediatis; qui suspenditur ab exercitio posterioris, quæ suspensio est Papæ reservata.

3. Suscipientes Ordinem superiorem per salutem, non recepto inferiori, v. gr. Sacerdotium non recepto Diaconatu. Trid. sess. 23. c. 14.

4. Contra Clericum, qui vacante Sede Episcopali Ordinem sacram recipit cum dimissoriis Capituli, nisi occasione beneficij recepti, aut recipiendi arctatus fuerit. Et Capitulum contra viens interdicto subjecet, & sic ordinati sunt ipso facto suspensab Ordinibus susceptis ad neplacitum futuri Episcopi. Trid. sess. 7. c. 10.

5. Contra Sacerdotem saecularem, aut Regularem, qui conjungit in matrimonium, aut benedit subditos alterius Parochia sine licentia Parochi, vel Ordinarii. Trid. sess. 24. cap. 1. de reform.

6. Contra Episcopum, qui Ordines, vel primam tonsuram confert extraneo absque dimissoriis proprii Episcopi, aut Ordinationes habet in aliena diecesi absque licentia Ordinarii. Trid. sess. 23. de reform.

7. Contra Religiosos introducentes mulieres intra Monasteria, qui sunt suspensi à divinis officiis, ex Bulla S. Pii V. & Greg. XIII. Ubi ipsæ foeminae ingredientes Monasteria virorum sub praetextu facultatum.

8. Clerici, vel laici quacumque arte usurpantes bona, res, jura, fructus, redditus, aut jurisdictiones alicujus Ecclesie, vel beneficii saecularis, Montium pietatis; aut aliorum piorum locorum; vel impedientes, ne percipientur ab eis, ad quos de jure spectant.

9. Prædicatores, qui aliquid prædicant contrarium, aut dissonum Sacrae Scripturæ. Qui tempus præfixum futurorum malorum, vel adventus Antichristi, aut certum Judicij diem prædicunt. Qui futura quasi specialiter revelata dicunt, aut alienas, atque inanes divinationes asseverant, ex Leone X. in Concilio Lateranen.

10. Incendiarii nominatim per sententiam Ecclesie publicati.

11. Illi, qui gravant in personis aut bonis eos, qui sententiam excommunicationis, suspensionis, aut interdicti in aliquem tulerint,

si in eo per spatum duorum mensium perseveraverint.

12. Illi, qui post absolutionem à priori excommunicatione reservata Papæ, sub conditione comparendi coram Papa, aut satisfaciendi parti lœsa, talem conditionem elapsi tempore negligunt.

13. Religiosi, qui Sacramentum Extremæ Unctionis, aut Eucharistie per modum viatici, vel matrimonia solemnizant sine speciali licentia Parochi: vel absolvunt excommunicatos à Canone, præterquam in casibus in jure concessis.

14. Confessarii, qui dispensant in votis ultramarinis, SS. Petri, & Pauli, & S. Jacobi in Compostella, Castitatis, & Religionis, atque à casibus reservatis Papæ absolvunt sine privilegio, & concessione.

15. Lacerantes, & exenterantes corpora defunctorum, ut conserventur, vel ut decocuantur, ut ossa possint in alia loca transferri.

16. Dantes, vel recipientes aliquid per modum pacti, & conditionis ob ingressum Religionis.

17. Spoliante Ecclesiam cum fractura portarum, aut fenestrarum, postquam fuerint per sententiam Ecclesie nominatim denunciati.

18. Moniales professæ, si è Monasterio egrediantur, nisi causa magni incendii, aut lepra, aut pestis, per Superiores, & Episcopum probata; item eas comitantes, & recipientes.

19. Ingredientes Monasteria monialium sine necessitate, & debita licentia. Et mulieres ingredientes Monasteria virorum sub praetextu facultatum.

20. Clerici, vel laici quacumque arte usurpantes bona, res, jura, fructus, redditus, aut jurisdictiones alicujus Ecclesie, vel beneficii saecularis, Montium pietatis; aut aliorum piorum locorum; vel impedientes, ne percipientur ab eis, ad quos de jure spectant.

21. Prædicatores, qui aliquid prædicant contrarium, aut dissonum Sacrae Scripturæ. Qui tempus præfixum futurorum malorum, vel adventus Antichristi, aut certum Judicij diem prædicunt. Qui futura quasi specialiter revelata dicunt, aut alienas, atque inanes divinationes asseverant, ex Leone X. in Concilio Lateranen.

22. Religiosi, aut Clerici saeculares, qui aliquem inducunt ad vovendum, jurandum, aut promittendum, ut apud eorum Ecclesias, sepulturam eligat, vel jam electam amplius.

non

dinales, Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Sedisque Apostolica Legatos, vel Nuncios, aut eos à suis Diocesis, Territoris, Terris, seu Dominiis ejientes, nec non ea mandantes, vel rata habentes, seu præstantes in eis auxilium, consilium, vel favorem.

23. Occidentes, quovis modo percutientes, aut bonis spoliantes, per se, vel per alios, eos, qui pro negotiis suis ad Romanam Curiam recurrent, aut eorumdem Advocatos, Procuratores, Agentes, Auditores, vel Judges super dictis causis deputatos.

24. Appellantæ à grava nine, vel futura executione litterarum Apostolicarum, ad latram potestatem.

25. Executionem litterarum Apostolicarum, aut aliarum expeditionum impediens, & prohibentes ad gratias impletandas accedentes.

26. Judices saeculares, qui Ecclesiasticas personas trahunt ad sua tribunalia, quique Ecclesiasticam libertatem tollunt, aut in aliquo perturbant, v. tom. 1. à n. 719.

27. Impedientes Prælatos, ne sua jurisdictione utantur, quique illorum, & Delegatorum judicia eludentes, ad Curiam saecularem recurrent, aut contra illos decernunt, atque in his præstantes auxilium.

28. Usurpantes jurisdictiones, fructus, redditus, & proventus ad Sedem Apostolicam, & quascumque Ecclesiasticas personas ratione Ecclesiastarum, Monasteriorum, & aliorum beneficiorum Ecclesiastorum pertinentes, vel ea sequestrantes, v. à n. 704.

29. Imponentes novæ pedagia, & gabellas, vel eas augentes, præterquam in casibus a jure, seu ex speciali Sedi Apostolicae licentia permisis.

30. Falsificantes litteras Apostolicas, & aut falsò fabricantes.

31. Deferentes arma, aut alia usui bellico idonea ad Turcas; & alios Christiani nominis inimicos, vel hæreticos, per Sanctæ Sedis sententiam expresse, & nominatio declaratos. Vel ad Christianæ Reipubl. aut Catholicæ Religionis statum pertinentia in ejusdem damnum illis annunciantes.

32. Impedientes eos, qui vicia, & alia onera personis Ecclesiasticis, Ecclesiæ, Monasteriis, aut eorum fructibus: v. à num. 704. & à numer. 791.

33. Judices, & quilibet ministri, aut executores saeculares, quomodolibet se interponentes in causis capitalibus, seu criminalibus, contra personas Ecclesiasticas.

34. Occupantes, invadentes, aut detinentes bohas, aut terras Ecclesia Romana immunitate, vel immediate subjecta, & illius jurisdictionem usurpantes.

35. Romipetas, & peregrinos, etiam in Urbe morantes, vel recedentes, latentes, & in his dantes auxilium, consilium, vel favorem.

36. Interficienes, mutilantes, vulnerantes, percutientes, capientes, carcerantes, detinentes, vel hostiliter insequentes S. R. E. Car-

2. Vio-